

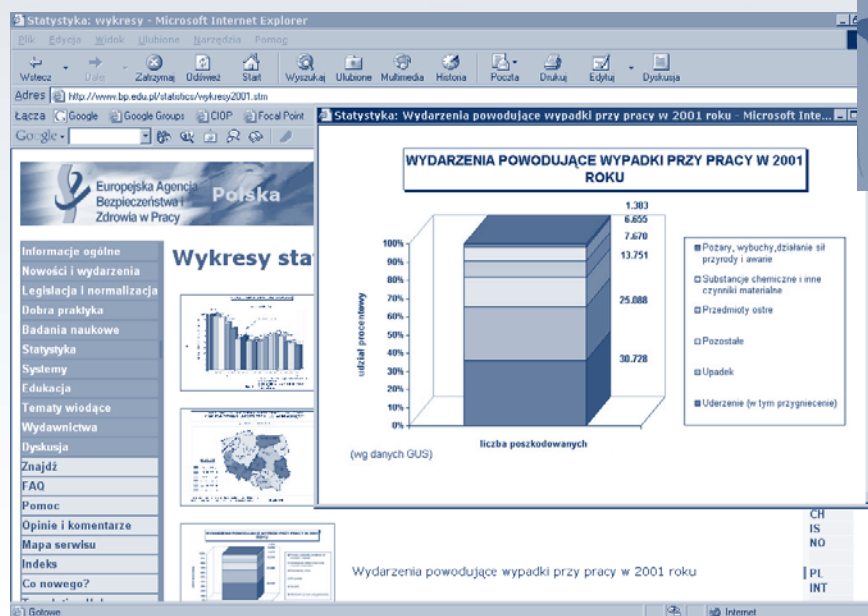
Uroczyste otwarcie witryny internetowej polskiego Krajowego Punktu Centralnego Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

Podczas II Spotkania Uczestników Krajowej Sieci Informacyjnej – 9 lipca br. odbyło się uroczyste otwarcie witryny internetowej polskiego Krajowego Punktu Centralnego Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, którego funkcję pełni Centralny Instytut Ochrony Pracy. Pierwsze spotkanie Krajowego Punktu Centralnego, który powołał polską Krajową Sieć Informacyjną odbyło się w grudniu 2001 r. i obecnie uczestniczy w niej 32 członków, reprezentujących stronę rządową, pracodawców i pracowników. W skład sieci wchodzi instytucje i przedsiębiorstwa wiodące w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Jednym z pierwszych zadań Krajowego Punktu Centralnego było utworzenie witryny internetowej, prezentującej polskie zasoby informacji z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy.

W spotkaniu uczestniczyli: Krystyna Tokarska-Biernacik – podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, Hans-Horst Konkolevsky – dyrektor Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z Bilbao (Hiszpania), Tadeusz Zajac – Główny Inspektor Pracy, Maciej Król – zastępca dyrektora Departamentu Polityki Integracyjnej Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, Iwona Pawlaczuk z KK NSZZ „Solidarność”, Ireneusz Wiszowaty z OPZZ, Grażyna Gęsicka – zastępca prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Elżbieta Grabowska – dyrektor Departamentu Higieny Środowiska w Głównym Inspektoracie Sanitarnym, Maria Basta – na-

czelnik wydziału w Departamencie Statystyki Społecznej Głównego Urzędu Statystycznego, Grzegorz Piotrowski z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Leszek Zajac – wicedyrektor Departamentu Warunków Pracy w Państwowej Inspekcji Pracy, Hanna Strzelecka-Kociniak z Urzędu Dozoru Technicznego, Marian Grzeszyk z Departamentu Warunków Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej; przedstawiciele przedsiębiorstw: PKN ORLEN S.A., PGNiG S.A. Mazowieckiego Zakładu Gazowniczego „Gazownia Warszawska”, KGHM Polska Miedź S.A., Zakładów Azotowych KĘDZIERZYN S.A., Elektrowni im. Tadeusza Kościuszki S.A., Metalplast Lob S.A., Huty im. Tadeusza Sendzimiry S.A.; przedstawiciele nauki z Politechniki Gdańskiej, Politechniki Poznańskiej, Politechniki Warszawskiej, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Górniczo-Hutniczej, Instytutu Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera, Instytutu Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki, Instytutu Techniki Budowlanej, Głównego Instytutu Górnictwa, Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych, Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego oraz Stowarzyszenia Absolwentów Studiów Podyplomowych Centralnego Instytutu Ochrony Pracy.

Uroczystego otwarcia witryny, przecinając symboliczną wstęgę, prezentowaną w formie elektronicznej, dokonali wspólnie: Pani Krystyna Tokarska-Biernacik, Pan Hans-Horst Konkolevsky oraz Pani prof. Danuta Koradecka.

Otwarcia witryny internetowej polskiego Krajowego Punktu Centralnego dokonali (od lewej): H.-H. Konkolevsky – dyrektor Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, K. Tokarska-Biernacik – podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, prof. D. Koradecka – dyrektor Centralnego Instytutu Ochrony Pracy

Hans-Horst Konkolevsky przypomniał, że Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Hiszpanii (Bilbao) została powołana przez Unię Europejską w 1994 roku, stanowiąc odpowiedź na szybko wzrastające potrzeby informacyjne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Celem działalności Agencji jest poprawa warunków pracy i życia przez stymulowanie wymiany informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej oraz jej rozpowszechnianie. Agencja działa przez sieć tzw. krajowych punktów centralnych, utworzonych w obszarze Unii Europejskiej oraz w krajach kandydujących do Unii. Każdy krajowy punkt centralny buduje własną sieć informacyjną, zachowując zasadę trójstronnej reprezentacji: strony rządowej, środowisk pracodawców i pracowników. Połączenie działań przedstawicieli poszczególnych państw europejskich z zachowaniem trójstronnej formuły tworzy unikalną sieć, koordynowaną przez Agencję, o olbrzymim potencjale informacyjnym. Strona internetowa Agencji jest jednocześnie bramką internetową do obszernych – i wciąż narastających zasobów informacji z dziedziny ochrony pracy, adresowanych do szerokiej i zróżnicowanej grupy odbiorców.

W swoim wystąpieniu Hans-Horst Konkolevsky powiedział także, że otwarcie w Polsce witryny internetowej Krajowego Punktu Centralnego jest ważnym momentem we współpracy z Agencją. Włączenie wszystkich krajów kandydujących do eu-

ropejskiego systemu wymiany informacji będzie istotnym krokiem prowadzącym do osiągnięcia nadrzędnego celu, jakim jest poprawa warunków pracy i życia we współczesnej Europie.

Szczególną rolę współpracy w zakresie wymiany informacji pomiędzy krajami członkowskimi oraz kandydującymi do Unii, w kontekście postępującego procesu integracji europejskiej, podkreślił również w swoim wystąpieniu Maciej Król – zastępca dyrektora Departamentu Polityki Integracyjnej Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej.

Na zakończenie spotkania Hans-Horst Konkolevsky zaprezentował jedną ze stron internetowych Agencji i połączenie z witryną internetową polskiego Krajowego Punktu Centralnego włączoną już do integralnej struktury witryn internetowych Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy. Połączenie witryn umożliwi prezentację polskiego dorobku w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stwarza łatwy dostęp do bogatych zasobów międzynarodowej informacji z tej dziedziny.

W drugiej części spotkania uczestnicy Krajowej Sieci Informacyjnej wzięli udział w zajęciach warsztatowych, dotyczących dalszego budowania zasobów informacyjnych witryny, podejmowania wspólnych inicjatyw oraz form współpracy w ramach Krajowej Sieci Informacyjnej.

mgr AGNIESZKA MŁODZKA-STYBEL

Z okazji otwarcia w Polsce Krajowego Punktu Centralnego (Focal Point) Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, specjalnie dla redakcji „Bezpieczeństwa Pracy” powiedzieli ...

Krystyna Tokarska-Biernacik

podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej

B.S.: Jakie znaczenie dla komunikacji społecznej w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy ma skoncentrowanie informacji dotyczących tych zagadnień w jednym miejscu, właśnie w Krajowym Punkcie Centralnym Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy?

K. Tokarska-Biernacik: Otwarcie Krajowego Punktu Centralnego w Polsce ma znaczenie dwojakie. Po pierwsze, co jest bardzo ważne, wchodzimy jako kraj w pewien system informacji dotyczący tej dziedziny oraz w ogólny nurt informacyjny i organizacyjny istniejący w Europie. Jest to istotne w naszym dążeniu do zjednoczonej Europy, bowiem w ten sposób jesteśmy w stanie bardzo szybko docierać do wiarygodnego źródła aktualnej informacji na interesujące nas tematy. Ma to dla naszego kraju także znaczenie dlatego, że mamy coraz więcej powiązań z krajami europejskimi, a informacja jest obecnie najcenniejszym towarem. Włączając się do europejskich systemów informacyjnych w każdej dziedzinie i na każdym szczeblu, pozyskujemy wiedzę, która jest nam bardzo potrzebna, zwłaszcza na obecnym etapie przygotowywania się do członkostwa. Drugą wartością jest to, że dajemy aktualną i rzetelną informację poszczególnym grupom odbiorców i indywidualnym osobom.

Jakie zatem przykładowe korzyści z Krajowego Punktu Centralnego będą czerpali pracodawcy i indywidualne osoby?

Przede wszystkim Krajowy Punkt Centralny daje informacje dotyczące przepisów z zakresu bhp. Użytkownicy znajdują tam jednak coś więcej niż same przepisy i ich interpretacje, zobaczą mianowicie przykłady stosowania prawa, zwłaszcza nowych przepisów wynikających z wdrażania dyrektyw UE. Na stronach Krajowego Punktu

Centralnego będzie można poznawać doświadczenia różnych przedsiębiorstw, które wdrażają rozwiązania z dziedziny bhp. Jeśli dostęp do tego źródła będzie miał każdy, zarówno jeśli chodzi o korzystanie z zasobów, jak i umieszczanie tam swoich dobrych doświadczeń, to myślę, że Krajowy Punkt Centralny będzie cieszył się zainteresowaniem. Może wreszcie on stanie się docierającym do wszystkich źródłem wiedzy, np. o stosowaniu środków ochrony indywidualnej. Z wielkim zaniepokojeniem obserwuję, iż mimo tak wielu wysiłków organów kontrolujących warunki pracy, publikacji i szkoleń, pracujący pod moim oknem przy obsłudze urządzeń do zrywania asfaltu robotnicy nie stosują ani ochronników słuchu, ani rękawic antywibracyjnych. Jest to właśnie przykład lekceważenia przepisów przez pracodawcę i braku wiedzy wśród pracowników o tym, co im zagraża, i jak się przed tymi zagrożeniami chronić.

Jakie formy pomocy przewiduje się w Polsce dla małych i średnich przedsiębiorstw, aby sprostały wymogom unijnym?

Proponowane rozwiązania idą w tym kierunku, aby zdjąć z małych i średnich przedsiębiorstw pewne obciążenia związane z tradycyjnie pojmowanymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa pracy. Chodzi o to, aby nakładać na pracodawców mniej obowiązków formalnych, a więcej odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa i higieny pracy. Temu celowi sprzyja nowe rozporządzenie MPiPS z 11 czerwca 2002 r., które zmieniło dotychczasowe przepisy w sprawie ogólnych warunków bhp. Pracodawca, aby mógł sprostać obowiązkowi, które nakładają na niego przepisy, musi mieć stworzone pewne warunki, m.in. łatwy dostęp do podanej w przystępnej formie informacji. W tym celu powstaje wiele programów komputerowych do oceny ryzyka zawodowego, wiele list kontrolnych, poradników, broszur i ulotek. Jest więc wiele narzędzi, a teraz, również za pomocą Krajowego Punktu Centralnego będziemy docierać do pracodawców i pracowników. Bardzo się cieszę także, iż Państwowa Inspekcja Pracy zrezygnowała z zasady nakładania kar na pracodawców już po pierwszej kontroli i traktować ją będzie jako instruktazowo-doradczą. Nie chodzi bowiem o to, aby karać, ale aby oddziaływać prewencyjnie.

Czy będą także jakieś rozwiązania ekonomiczne sprzyjające wdrażaniu prawa unijnego?

Najistotniejszym, stosowanym także w innych krajach rozwiązaniem jest zróżnicowanie składki na ubezpieczenie wypadkowe w zależności od stopnia narażenia pracowników na czynniki szkodliwe w danym zakładzie pracy. Jest to próba premiowania tych pracodawców, którzy dbają o warunki pracy. Czas pokaże, na ile będzie ona skuteczna. Projekt ustawy w tej sprawie znajduje się obecnie w Sejmie. Przewiduje on także stworzenie funduszu prewencyjnego, który wprawdzie nie zaspokoi wszystkich potrzeb w tej dziedzinie, ale jest to z pewnością krok w dobrym kierunku.

Co wynika dla Polski jako kraju kandydującego ze strategii UE w zakresie bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia na lata 2002-2006?

Kierunki, o których mowa w tej strategii są zgodne z tym, co my w Polsce uważamy za zadania przyszłościowe. Trzeba jednak pamiętać, że zarówno my, jak i inne kraje kandydujące musimy wyrównywać pewne zaniedbania z przeszłości. Należy do nich np. walka z hałasem. Jesteśmy także spóźnieni z edukacją społeczeństwa, bowiem o niektórych sprawach, zamiast na etapie edukacji szkolnej dowiadujemy się w dorosłym życiu, na kursach bhp lub co gorsza po wypadku. Chodzi o to, aby kształtować bezpieczne zachowania we wszystkich sferach naszego życia już od najmłodszych lat i w ten sposób osiągać coraz wyższy poziom kultury bezpieczeństwa w całym społeczeństwie. W Polsce mamy modelowe rozwiązania systemowe w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. A więc realizujemy program rządowy finansowany przez państwo i mamy Centralny Instytut Ochrony Pracy, gdzie właśnie dzisiaj został otwarty Krajowy Punkt Centralny, z dobrym – co najmniej na poziomie europejskim zapleczem naukowym, który przygotowuje instrumenty do wdrażania polityki rządu. Dobrze się stało, że po zmianach, które miały miejsce w naszym kraju na początku lat 90. nie zmarnowano wielkiego dorobku Instytutu, a wręcz przeciwnie – następuje jego rozwój.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Barbara Szczepankowska

Hans-Horst Konkolevsky

dyrektor Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

A.G.: Jakie są dzisiaj w Europie główne zagrożenia dla bezpieczeństwa i zdrowia w pracy?

H.-H. Konkolevsky: W krajach europejskich obserwujemy zarówno tradycyjne jak i całkiem nowe zagrożenia. Jeżeli zapytamy kraje członkowskie i przeanalizujemy dostępne statystyki oraz badania, to na czele listy zagrożeń w pracy znajdziemy nowe, zwłaszcza powodowane czynnikami psychospołecznymi, jak np. stres w pracy, a także problemy ergonomiczne związane z wykonywaniem pracy o charakterze powtarzalnym, która jest przyczyną dolegliwości układu mięśniowo-szkieletowego. Występuje jednak nadal wiele zagrożeń, które moglibyśmy nazwać tradycyjnymi, a mianowicie: kontakt z niebezpiecznymi substancjami, dźwiganie ciężarów i ryzyko wypadku. Są to więc bardzo różnorodne zagrożenia, jednak z wyraźną tendencją w kierunku rozwoju nowych. W tych obserwacjach znajdują odbicie przemiany dokonujące się w społeczeństwach, w których żyjemy, a przede wszystkim proces przekształcania społeczeństw nazywanych przemysłowymi w społeczeństwa informacyjne, gdzie dominującą rolę odgrywa informacja i wiedza.

Co robi Agencja w związku z tymi zagrożeniami?

Przed wszystkim staramy się dostarczać jak najwięcej informacji o zagrożeniach w miejscu pracy. Do tego celu stworzyliśmy internetową sieć informacyjną *Focal Point* obejmującą wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej. Agencja staje się częścią globalnej inicjatywy, włączając się do niej bowiem także kraje pozaeuropejskie – Australia, Kanada, USA, a niedługo także takie instytucje międzynarodowe, jak Światowa Organizacja Zdrowia i Międzynarodowa Organizacja Pracy. Polska dołączyła do nas właśnie dzisiaj – 9 lipca 2002 roku. Dostarczamy informacje na temat dostępnych dokumentacji i badań naukowych, dając w ten sposób możliwość poznawania stanu obecnej wiedzy. Informujemy także o wymaganiach prawnych dotyczących zagrożeń w miejscu pracy, ponieważ większość z nich została już opracowana w europejskiej legislacji i w dyrektywach. Poza tym – a wydaje mi się to najważniejszym wkładem Agencji – dostarczamy informacje o przykładach tzw. dobrej praktyki, czyli o sposobach wdrażania w konkretnych przedsiębiorstwach rozwiązań służących eliminowaniu lub, jeśli to nie jest możliwe minimalizowaniu zagrożeń występujących w miejscu pracy. Rozwiązując podobne problemy w swoich przedsiębiorstwach, użytkownicy naszych zasobów mogą więc korzystać z doświadczeń krajów członkowskich.

Jakie inne inicjatywy podejmuje Agencja i jakie ma kontakty z krajami kandydującymi?

Kontakty z krajami kandydującymi, polegające głównie na kontaktach osobistych, mieliśmy znacznie wcześniej, jednak oficjalna współpraca Agencji z tymi krajami rozpoczęła się w 1996 roku. Początkowo tylko informowaliśmy te kraje o naszych działaniach, ale parę lat temu rozpoczęliśmy wzajemną współpracę w sposób bardziej uporządkowany. Od roku bierzemy udział w programie PHARE, w ramach którego uzyskaliśmy środki finansowe na pomoc w przygotowaniu we wszystkich krajach kandydujących krajowych punktów centralnych i narodowych sieci informacyjnych, w których biorą udział między innymi partnerzy społeczni, placówki naukowe oraz władze rządowe. Kraje kandydujące opracowują swoje strony internetowe i tworzą część sieci informacyjnej Agencji.

W Polsce lubimy porównywać się z innymi krajami. Wobec tego muszę zapytać jak na tle innych krajów kandydujących wygląda polski Krajowy Punkt Centralny?

Po dzisiejszej uroczystości inaugurującej otwarcie polskiej strony internetowej w ramach sieci tworzonej przez Agencję, pozostaję pod dużym wrażeniem pracy wykonanej przez Centralny Instytut Ochrony Pracy, który z nominacji polskiego rządu jest Krajowym Punktem Centralnym. Myślę, że świadczy to o wielkim zaangażowaniu i entuzjazmie związanym z uczestnictwem w tym wspólnym europejskim wydarzeniu. Wierzę, że polska sieć i strona internetowa – przy tym zaangażowaniu i wsparciu ze strony kierownictwa Instytutu – mają wspaniałą przyszłość przed sobą i będą przykładem do naśladowania przez innych.

Pana nazwisko brzmi dla nas bardzo swojsko...

Tak, jest polskie. Ze strony mojego ojca – z okolic Gdańska.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Aleksandra Gotębiowska